

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան . . . 12 ձր.

Վեցամսեայ . . . 6 «

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ

Երկու քիւ մեկ ծառով

Տարեկան . . . 14 ձր.

Վեցամսեայ . . . 7 ձր.

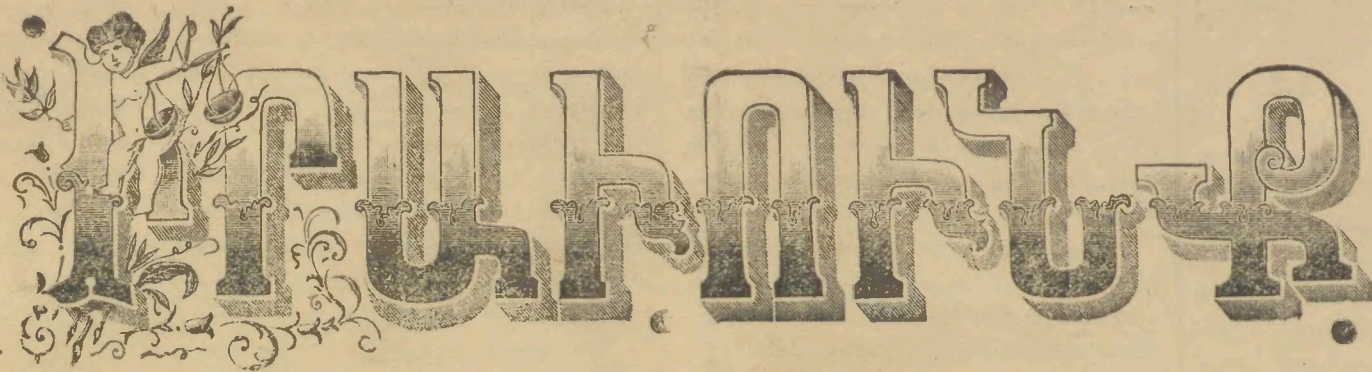
ԱՍԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. 60

Վեցամսեայ 1. 50 ձր.

Կ Ա Ն Ե Ի Կ

Ծանոցման օրը
20 սեպտեմբեր

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ե Ի Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄՆ ԶՈՐԵՔՇԵՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՏԻ

Rédaction du journal

le veunck

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

Иравунк

ВАРНА

Դրոշմադր կո լին
տրոշիր

ԿԻ ՊՐՈՍԻ

ԿՐԹԱՐԱՆ-ՈՐԲԱՆՈՑԸ

Այդ ազգ. հաստատութեան է տարեկան շրջանի տեղեկագիրը շատ տխուր ազգայնական թէ այդ հաստատութեանը գոյութեան էր գաղտնի նախապատիւի և միայն նախապատիւի պատճառներով :

Կիպրոսի մէջ Անգլիոյ հովանաւոր տակ ու մայր երկրին մօտիկ այդ կրթարան-Որբանոց հաստատութեանը իր համեմատ սկզբնականութեան օրէն իսկ ապագայ հոյակապ վաճառքները լալու ակնկալութիւնը կուտար մեզ, և արդէն այն հաստատութեան պատ. խնամակալութիւնը հոգաւորութիւնը ունեցած էր մօտ ապագայի մը մէջ զայն բարձրագոյն ուսումնարանի մը վերածելու նախապայմանները ուսումնական և առ այդ գէթ 5000 ոսկի գրամ. գումար մը գոյացնելու համար : Դիւր այս նպատակաւ այսօր 822 անգլ. ոսկի գանձակաւորն քով կը մնայ :

Պետական ճիւղերէ վերջ, լուսավոր և բարեխառն կառավարութեան մը հովանաւորութեանը տակ ու հայրենիքին այնչափ մօտիկ գտնուող կէտի մը վրայ ազգային բարձրագոյն ուսումնարան մը ունենլը ազգայնոց շատ շատերուն փայլալուծ ծրագիրն էր : Իսկ այն էր, թերթեր և հանդէսներ այս գաղտնիքը գործնական հողի վրայ դնելու առաջարկներ ներկայացրնելու չը թերացան և Կիպրոսը յարմարագոյն միջավայր մը ըլլալը փաստողներ ալ չպակեցան : Այնպէս որ մեզ համար այլևս կտրուած չէր մնացած թէ այդ կղզիին կրթարան-Որբանոցին ազգ. Բարձրագոյն Ուսումնարանի մը վերածուելը միայն օրուան գործէ, և ստոր համար ըստ ատուածները գրեթէ պտտաւոր էին : Բացի դրամական միջոցէն, այս ալ չէինք կարծել որ մեծ գաղաւթութեան բազմէր, երբ խնդիրը միայն 5000 ոսկիի վը-

րայ կը գաւնար : Գումար մը որ մեր արտադրանքի հարուստ և պահպանողական հարկաւոր ազգայնական համար շատ աննշան բան մըն էր : Բայց հակառակ այս բոլորին, այսօր մենք զմեզ յատարար եղած կը գտնենք : Այ թէ միայն Բարձրագոյն Ուսումնարանի մը փայլալուծ գաղաւթը չիրականանար, այլ նաեւ եօթը տարիներէ ի վեր գոյութիւն ստացող կրթարան-Որբանոցն ալ կը փակուի, իբր թէ ազգին որեւէ պակաս ըլլային, կամ թէ «միակ գործող» յեղափոխական կուսակցութեան շնորհիւ Սատունի մէջ և չըջակայ գաւառները հազարաւոր նոր որբեր արտադրուած չըլլային :

Ահա հոս անգամ մըն ալ կը ցցուի կը պատկերուի մեր աչքերուն առջև հայ հարուստը իր մերկութեամբ, քննադատ և պահպանողական հայ չորպաճիկ իր պիպիլի անդալալութեամբ, կեղծ ազգայնականութեամբ և միայն ինքնիրեն համար ապրելու անպէտ ու աննպատակ ինքնախնամութեամբ :

Հրապարակային դոկտորներու սպասար իրենց ազգայնականութիւնը վրայ ձգել ազգայնականութիւնը և կեղծեցական բեմերէ և հայկաւորութեանը տէրն գնով բարեբար հըռչակուի բաղձալուծները ուր են Ուր են փարաւորներու երկրին հայ վսեմաշուքները, պէյերը, փաշաները, փարիկի, Մարտիրոսի մէջ շաւղթիցէն ապրող հայ մօսիները, Մանչեսթրի և Լոնտօնի մէջ վաճառականութեամբ ապրող բայց հայ աշխարհի առջև ընդունալու հովեր առնող տիպիկներու մերով մըսքը ներք : Ուր են ստանք ուր ինչու չեն հաճիր իրենց տասնեակ հազարաւոր ոսկիներէն գոնէ 1-2 տասնեակ յատկացնել Կիպրոսի ազգային հաստատութեան : Պահ մը ընդունինք թէ անոնք յեղափոխութեան չեն աշակցիր, ուրովհետեւ յեղափոխական մարմիններուն մէջ աշտոտ տարբեր սպրդած են եղեր, խենդ ու ազ-

գաղմատ կերպով կը գործեն և չեն և ալին : Բայց Բարձրագոյն Ուսումնարանի մը հաստատութեան գէթ ինչ ըսելիք ունին որբեր խնամելու և կրթելու անհաւորէն մարդասիրական գործին համար ինչ առարկութիւն կրնան ընել, իրենց գաղաւթը տեղի մշտութիւնը արդարացընող ինչ պատուակ կրնան ըստեղծել : Եթէ ոչ ապացուցանել իրենց չկամութիւնը, բարեգործութեան մէջ մշտութիւնն և ազգային տեսակետով ինկածութիւնը :

Մենք այս որակումը ետ պիտի առնենք և մեր սխալած ըլլալը պիտի խոստովանենք եթէ եղիտաւոր կամ եւրոպայէ հանէին ձայներ թէ կան հայ հարուստներ որոնք պէտք եղած գումարը տրամադրելի կընեն Բարձրագոյն Ուսումնարանի մը հաստատութեան : Կը սպասենք :

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆ

Հայաստանի այսօրուան կացութեան մասին վերջին օրեր համառոտ լուրերը թան հակառակ կը գտնէ, նկատելով թէ Բոս Ստանբուլի (կամ Դիւանի) Դոկտէրն ստացած հետազոտող Պօլսէն տրուած լուրերուն կը հակասեն : Այս Բոս Ստանբուլի Դոկտէրն կ'իմանայ թէ Պայազլու, Իւզքիլիսէ և Սասուն գաւառներուն մէջ գործերը քիչ ըլլալու հետ միացած կ'աւելնին կողողողներ, կը ջարդեն ու կը հրդեհեն : Այսպիսի գաւառն ալ թուրք գործերը աւելնել սկսած են և ճէլայի քիւրտ ցեղը գէպի ալ գաւառը կը յաւանայ ջարդին և տարին մասնակցելու համար :

Մինչդեռ միւս կողմէ պոլսական թիւրք ազգայնական կամ վարձուած թիւրք զինուորներ տրամադրած լուրերը հայկական գաւառներուն մէջ տարած փի տիր պետեմը անոնց հիւսիսը, պատասխանատուութիւնը հայերուն կը վերագրեն, ու կըսեն թէ հայերը քուրտներ մը տեղ յարձակել են թիւրք գործերուն վրայ : Միայն գաղտնի կողմի գիւղին մէջ գաղտնակալ հայեր թուրք գիւղերունը թակաղի ձգեցին և 20 է տեղի Օսմանցիներ կողորհին : Ինչպէս ուրիշ ապստամբ խումբի մը վրայ կը խօսուի, որ կը գտնուի և զեր Մուշի Զիգալի գիւղը : Գործը

զիւր պաշարներ է և տաք կոխէ մը յետոյ գիւղը այրուել է, երկու կողմէ բուսական կորուստ եղեր է :

Վերջին օրեր Բ. Դրան դեսպաններուն տուած չըջակական հոթան միջոցաւ յուլիս ամսոյ 15 ը Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած դէպքերուն վրայ խօսելով, գիւղերու նորանոր տակրումները կը խոստովանի պատասխանատուութիւնը հայ խումբերու վրայ բեռնելով :

Մենք կը զարմանաք որ իրաց այս վիճակին մէջ թան Հայաստանի մասին տրուած լուրերը հակառակ կը գտնէ : Աւել, ջարդը, հրդեհումը անոնց ու է հակասութեան թէ՛ թիւրքական և թէ՛ տարբեր սղղելներէ կը հաստատուին, թէ լրատուները և թէ կացութիւնը ցոյց կուտան թէ, հիւսիսայինները ջարդը գաղտնիքներու անկարող կը գտնեն : Այդ բոլոր լուրերուն մէջ տարբերութիւն մը եթէ կայ, թիւրք կառավարութեան ինքնապարագումի համար պնդել է թէ հայ խումբերը պատճառ եղած են հրդեհումները և ջարդերը :

Թան մեծ օրաթերթին լրտուներն կը սպասուէր որ, ներկայ պարագայի մէջ, պատճառի մասին շինու հակասութիւններ փոխանակ փնտրուէ, իրաց վիճակին ողբալի արդիւնքը փնտրելու և զայն մասնաշէր եւրօպական իւրաքանչիւր թեմա ազգուօրէն թէ դեսպաններուն Պօլսոյ մէջ պողատնական գործունէութիւնը բոլորովին ապարդիւն է, քանի որ իրենց հիւսիսայինները ողբերգութեան փայլին վրայ բնաւ ազդեցութիւն չունին, քանի որ դեսպաններուն Դրան ուղղած գիտողութիւնները ու զիմունները անհետեւանք կը մնան և անորումի գործը կը շարունակուի Սասունէն սկսելով, ինչպէս 1895 ին Տրապիզոնէ սկսած ու շարունակուած էր բոլոր հայաբնակ դատները տարածուելով :

Դրան իրողութիւնը և օրինակը աչքի առնելու ունենալով միատեղ, Թանի հակառակութիւն փնտրել ելլելը վրայ կազմէ մեղ թէ՛ մի գուցէ համազուած ըլլայ որ այս անգամ ալ եւրոպական զինապետութիւնը ապիկար պիտի գտնուի թիւրքական վայրադրութեան հանդէպ և ազատ պիտի ձգէ դահիճին ձեռքը անորով ազգի մը բընաջնմը գլուխ հանելու :

* * * Տ. Տ. Այլատեսան և Սարաճեան արքեպիսկոպոսները՝ որ անցեալ օր Բարիլի մէջ արտաքին գործոց նախարար Մ. Տէրապետի և նախագահ Մ. Լուպիի ներկայացած էին, կ'իմացուի թէ, պիտի այցելեն նաեւ եւրոպական եւրօմայրաքաղաքներ, կառավարութեանց աշխարհութիւնը հրաւիրելու թուրքիոյ Հայոց ներկայ վիճակին վրայ :

ԱՄԵՐԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՐԴԵՀ

ՄԱՐԶՈՒԱՆԻ ՄԷՋ

Մարզուման էն « Պարտեզ » ի դրկումած մասնաւոր նամակէ մը հետեւեալ աղէ- խաբը տողերը կ'արտասուենք .

« Յուլիս 9 (Ը. Ե.) շաբաթ դիշեր, ժամը 9 ին միջոցները Հայոց թագէն անհելի հրդեհ մը ծագում առաւ . կա- ռավարութեան պաշտօնականներ ան- միջապէս պէտք եղած անկէն թշնամա- կան միջոցները ի դործ դրին . կա- ռավարչատան երկու ջրհանները, փո- խանակ հրդեհը մարել աշխատելու, 3-4 թաղերու մէջ քաղաքը կը սրտէին թէ այդոգ չէին քերու վրայ որոնք կը գտնուէին Հայոց եւ Յունաց եւ բոլոր քրիստոնէից թագերուն մէջ : Ամբողջ քրիստոնէայ հասարակութիւնը սար- սափանար՝ իրենց գոյքերը եւ ընտա- նիքները աղատել կ'աւանդարէին : Բայց ուր որ կը փոխադրէին իրենց գոյքերը, հոն կարծես անկեւեղ ձեռք մը հրդեհի կայծ մը նետած էր . անդէ տեղ փոխադրութեան փ. մասնակ թուրք խուժանը փողոցներուն մէջ կը յարձակէր ու կը յ. փշտակէր ինչ որ անանէր փոխադրողներուն ձեռքը . ա- սով չբաւականանալով, սուները կը մանէր ու կը կողոպտէր եւ մրանգա- մայն կը խուզարկուէր . այս սարսա- փական խուժապանքին մէջ 70 ի շափ փոքրիկ հայ մանուկներ մեռաւ կը գտնուին, որը կոխտուած, որը սպաննուած : Մօտաւորապէս 600 սպան եւ 200 խանութ հրոյ ճարակ եղած են : Հրդեհէն զերծ մնացած են Հայոց նորաջէն եկեղեցին, Հայ-հռոմ- մէականներու եկեղեցին, Բողոքականաց Ժողովարանը, Թաշ խանը, Պէ- ղէսթէնը : Ընդհանուր վնասը 100,000 ռուբլ կը հաշուուի : Կառավարութիւնը կառարկէ թէ հրդեհին այ. քան ծա-ւալման պատճառը փողոցներուն նե- լորթիւնն է : Ծկար արգարացում. ինչպէս կըլլայ որ հրդեհը սկսած վայրկեանին անմիջապէս վեց ճեղե- ըրու կը բաժնուի : Տաճկի եւ ոչ մէկ տուն ալ յարած է :

Բնիկ Ամասիացի Իրանասեան վա- ճառականը Պոլսէն իր գործակալնե- րուն հետագրած է որ 20 ռուբլի ալիւր բաժնին հրկիզաններուն :

Մարզուման քաղաքը կը գտնուի Ալազի նահանգին մէջ թաւան ստ. իր ստորոտը . Անատոլիոյ առաջնակարգ վաճառական քաղաքներէ մէկն է, եւ ունի 20,000 բնակիչ »

ՔՂԻՆ ՄԱՏՆՈՒՄԾ

« Դրօշակ » ի վերջին թիւը կը բերէ մեղի անմիտ մասնութեան նոր օրինակ մըն ալ : Ժընէվի « Բիւրօն » իր պոռո- տափոսութիւններովն ու պոռոտ փա- թըթիքն Ներովը Սասունը բնաջնջը- ընել տալէ յետոյ, սկսեւր է հիմա ու- ըրի տեղեր ալ թուրք կառավարու- թեան գազանային ախորժակներուն յանձնել : Սասուն մէջ իրենց ոչն- չութիւնն երեւան գալէն կարծես խը- ռովուած՝ Ժընէվական վարչներն ըս- կանք են առաւելական պատմու- թիւններ հրատարակել : Հայաստանի այս կամ այն գիւղին մէջ Դաշնակ- ցութեան գոյութեան մասին : Եւ ի- ընց միամիտ հետեւորդներն ան- դամ մըն ալ խաղցնելու՝ իրենց թա- գուն նպատակին հասնելու համար՝ չեն վարանիր մինչեւ սուրբին մատու- թեան իսկ գիւմելու :

Քղեցնելու աչքը լոյս, որ Սա-

սունէն յետոյ նախապատուութիւնն անմիջապէս մեր գաւառին կուտայ « Հ. Ե. Դաշնակցութիւն » ու եւ ան- չուշտ մեր կուսիսեցի հայ երակիցնե- րն անկէ հպարտ կը զգան որ իրենց գիւղը նախակարգապէս կը հանդիսա- նայ :

Բոլոր Բեզեցիներուն համար յայտնի ու բացարձակ ստութիւն մըն է « Դրո- շակ » ի վերջին թիւին մէջ հրատա- րակուած « Նախակ Բեզեցի » թղթակ- ցութիւնը : Բայց ինչ որ անկէ ցո-ւալին է՝ գրուածքը անմիտ մասնու- թիւններ կը պարունակէ ծայրէ ի ծայր :

Թող մեր կուսիսեցի հայրենակիցնե- րը քննութիւն մը բանան եւ պիտի հաստատեն չուտով՝ թէ այդ թղթակ- ցութիւնը երկրէն եկած չէ, այլ արտասահմանի սպանով անկիւննե- րէն՝ խելագար կուսակցականի մը գործն է, կուսակցականի մը՝ որուն կուսութիւնը մինչեւ հոն հասած է որ անպատկաւար կը մասնէ իր ծննդավայրը :

Բայց ասիկա զարմանալի չէ . գիտե՛ք որ ասանկ անմիտներ շատ կան ան- սակ մը յեղափոխական շարքերու մէջ : Ինչ ըսենք, սակայն, սա « Դրօշակ » խմբագրողներուն, որ ասանկ մասնիչ գրութիւն մը կը հրատարակեն . այդ մարդիկը կաթիլ մը խելք չունին մը- տածելու համար, թէ այդ տեսակ գրութիւններու հրատարակում ինչ պիտի հաւանութիւններ կուսնանայ : Արդէն զի քանի մը միամիտ Բեզեցի- ներ « Մեր երկիրն ալ Դաշնակցու- թիւնն գործ ունի » ըսելով քանի մը տղար ասանկ կարծէ՞ որ ամբողջ գա-ւառ մը թուրքն գազանութեանը յանձնուի, յանձնարարուի :

Այդ թղթակցութիւնը թէ՛ բացար- ձակ ստութիւն է եւ թէ վրանդայ մասնութիւն : Բացարձակապէս սուտ է թէ Պանքայի ցոյցին ատեն ի- րենց երկիրն աքսորուող Բեզեցիները « բոլորն ալ Հ. Ե. Դաշնակցութեան ուխտուած գիւմելն » ու եղած ըլլան : Ընդհանուրաւ, թուրք կառավա- րութիւնն աքսորեց բոլոր այն Բեզե- ցիներն որոնք ընաւ մասնակցութիւն մը ու եղած չէին ո՛րեւէ յեղափոխա- կան գործի եւ որոնք « Հ. Ե. Դ. » ի անունն իսկ լսած . այն ասանկ աք- սորուած Բեզեցիներէն շատերն այսօր կամերիկա կը գտնուին, թող անոնք ըսեն՝ եթէ ասիկա վրան քոյք սուտ մը, գլխարտութիւն մը՝ եւ մասնութիւն մը չէ : Ուրեմն այսօր թուրքը կընայ հաւաքել Բեզեցի մէջ աքսոր գացողներ եւ « Դրօշակի » թիւը ցոյց տալով՝ ըսել անոնց . « Տեսէ՛ք, ձեր թերթը կըսէ թէ գուր ամենք ալ « Հ. Ե. Դ. » ի ուխտուած գիւմելն ենք » : Եւ այդպիսով զանոնք դատապարտել, Ալ- դործ չունին թող ուրանան խղճեցրու- նոյնպէս սուտ մըն է թէ՛ 96 ջար- դերուն ասանկ՝ կուսիս գիւղը, « Հ. Ե. Դ. » ի մտցուցած կազմակերպու- թիւն եղած ըլլայ ինքնապաշտա- նութիւն ընողը : Անկէ ի վեր բազմա- թիւն կուսիսեցիներ եկած են Ամերիկա որոնց բոլորին պատմութիւնը ցոյց կուտայ թէ տեղւոյն երիտասարդու- թիւնը բացարձակապէս ինքնաբերա- րաւ եւ ի հարկէ ստիպեալ ինքնա- պաշտպանութեան դիմած է, եւ իր ընդդիմութիւնը՝ այն ատենուան Գայ- մագամին բարեացակամութեան մը- նալով՝ կըցած է գիւղը փրկել կոտո- րածէ, ինչպէս միւսնոյն ձեռով ինք- դիւնքնին պաշտպանեցին իրաւապաշ- րիտասարդներն ալ :

Հիմա սակայն, պարագաներն ան- լի աննպաստ են Բեզեցիներուն . նախ որ 96 էն ասղին գիւղերը գրեթէ դա-

տորկուեցան երիտասարդներէ, երկ- րորդ որ հիմակուան Գայմագամն ա- թեւածարաւ մէկն է, եւ ատիկ կը կը փնտռէ խղճ հայերը կեղծքելու եւ ջնջելու : Խուփա գիւղը պար- պուած է այդ մարդերէն, որովհետեւ 96 թ թաւանին թէեւ իրենք իրենց կե- անքը պաշտպանեցին, բայց անկէ վերջ կեղեքութեան երեսէն՝ անտա- նելի թշուառութեանց մատուցան, Եւ այդ պատճառով ամէն վտանգ յան- ձնն առած, հարսի ընեւ ով պանդխտե- ցան Ամերիկա եւ այլուր : Եւ հի- մա կուս կցաւոր զնորամիտ մը եկեր է հ գար վտանգներէ հազիւ ճողո- պած գիւղ մը նոր փորձանքներու մասնակ : յայտարարելով թէ « Հ. Ե. Դ. » ի ուխտած գիւմելներ կան, թէ գացիր քիւրա ցեղապետի հետ տեսնուելու եւ անկէ կառա- վարութեան գիւմելիւր խոստումներ եւ գիւղացի ոչխարներ ընծայ տանելով զարմիր են գիւղը ու Ասիկ տեղի ա- պուշ մասնութիւն չի կրնար բլլալ : Ասով ոչ միայն կը մասնեն իր փոխ- երիտասարդները, այլ նաեւ քիւրա պէյը : Եթէ նայն իսկ իրական եղած ըլլայ քիւրա պէյի մը հետ ասանկ պայմանագրութիւն մը պէտք չէ՞ որ այդ բանը կենսական գաղտնիք մը մնար :

Այդ յիմար թղթակցութիւնը պրոզն ոչ միայն իր արտասահմանի մէջ գըտ- նուելու յայտնի կըլէ, այլ երկար ու անէն ի վեր իր գաւառին արցունքալ- ձեւերէն հիմնովին անտեղեակ մէկն ըլ- լալն ալ՝ որովհետեւ այն քանի մը աւճիւր, որոնց անունը տուած է իւ- րեւ մասնիչ եւ գորս կը սպաննայ տե- ղին մէջ պատմել՝ այդ նոյն անձերէն սմանք շատոնց է որ արտասահման կը գտնուին եւ ոմանք ալ մեռած են : Ինչո՞ք փողջանքները « մասնիչ » կան- նուանէ, մինչդեռ իրական մասնիչն ինք՝ այդ թղթակցութիւնը գրողն ու զայն հրատարակողներն են :

Այս վերջոյ, Բեզեցի, շատ վրա- տանելի եւ հեղինակուող աղբիւր է մը, մեկ կը տեղեկապրուի թէ Ամե- րիկա գանուող կարգ մը Բեզեցիներ երկրի իրենց հակառակորդներու հա- ցէին գըտնամք յեղափոխական թերթեր եւ զանաւր վտանգող նամակներ կը ղըկեն, որպէս զի թուրքն ձեռքը մտանեն զանոնք, եւ այսպիսով իրենց վրէժն յապեցուցած ըլլան : Իրաւ ալ, շատ մը անմեղներ բանտար- կուած են այդ ստորինեւ վա- տանութեան երեսէն : Բան- տարկուած անձերուն մէջ կան այդ թղթակցութեան մէջ յիշուած անձերէն եւ ասիկա իրաւունք կուտայ մեզի մտածելու թէ տրտառահմանի ապահով անկիւններուն միջ մասնիչ թղթակ- ցութիւններ գրողներն եղած ըլլան նաեւ այդ վտանգաւոր թերթ ու նա- մակ զրկողները :

Բեզեցիներն միշտ առաքելու- թեան եւ վնասնութեան օրինակներ տուած են, եւ այսօր, անչույ, ի- րենց սիրտը կը ծովուր որ ասանկ ստո- լին արարածներ ալ կեննին իրենց մէ- ջին :

Ինչպէս պիտի բլլայ, սակայն, Բեզե- ցի Դրօշակեանն իրենց գիրքը՝ « Դրօշակ » ի այդ մասնիչ թղթակցութեան հան- դէպ : Բողոքի ձայն մը պիտի բարձրա- ցնեն արդեօք ժենէվի անմիտ ու ան- խղճ մարդոց գէմ, թէ ոչ հպարտ պիտի զգան որ իրենց տեղին ալ « ձե- տայինք » կը գտնուին եղեր : Մասնա-ւորապէս կուսիսեցիները, որոնք 96 թ քերտեղու գիւղիցի դիմադրողներն եւ անկէ վերջն ալ՝ մինչեւ այսօր՝ ան- ղըք չբաւարութեան դիմադրելով կապ- րեցնեն իրենց գիւղը, կուսիսեցիները

պիտի կրնան արդարեայ ինքզինք- նին այս անգամ թուրք կառավարու- թեան պաշտօնականներուն դէմ, եթէ անոնք երկուսն « Դրօշակ » ի յայտարա- րած երեւակայական « կոմիտէ » ն գտ- նել իրենց գիւղին մէջ :

« Վ. Ե. Դ. » քաղաք, որ թա- գաւոր մասնակ է, վայ քեզ, յե- ղափոխութիւն, որ քու վարչներդ ժը՛նէվի խաղաղողներն են :

Կ. ԲԱՐՂԱՌԻՆԸ

(2. Հարկեցեալ)

ՃԱՌՈՆ

« Թաւ » ի Թօքիօ ի քրքակցի նա- մակին հետեւեալը կը յաղորդէ :

Թօքիօյ մէջ մեծ յուզում կը տիրէ այն շուրին վրայ թէ Վլադիմիր Թոքիօյն Թոքիօյն եղողցին մէջ ճարտարական փոխադրանքներ ընկղմած է. յուզումը այն ատիճան մեծ է, կը- սէ Թաւ ի թղթակցը, որ կը թուի թէ քանի մը օրէն յեղափոխութիւն մը ծագել : Մամուլը հանրային կարծիքը կը զբոսէ կրակաւոր յոգեւածնեղով՝ ծովային վարչութեան թերութիւննե- րուն դէմ : Կը քննադատեն թէ ինչու համար փոխադրանքները առանց պաշտպանութեան թողուած էին, եւ կը յարձակին մասնաւորապէս ծովա- կալ Գամիւրայի դէմ :

Ժողովուրդը, եթէ քիչ մը խորհի, պիտի հասկնայ թէ անկարելի էր ուղեկցել բոլոր փոխադրանքներն եւ հսկել Թօքիօ Սթրուրն ուսական ստորկիւն վրայ :

Թօքիօյի Ժողովուրդին զրգուածը մասնաւոր սա պաշտառաւ սարսիկ եղաւ որ, քիպուածով գոհիւր Թօքի- ցի պահեստներէն, ամուսնացաւ- ներ, ընտանիքի հայրեր եւ 1894 թ Զրիտաստիկ պատերազմին մասնակցու- ներ : Իսթեքալաքար ոստիկանու- թիւնը սքանչելի կերպով կազմակերպ- ուած ըլլալով, խոտովութիւնը սահմա- նափակեցաւ միմայն ծովակալ Գա- միւրայի ստանին դէմ յարձակումով մը : Այս գէպքը ալ այնչափ դադանի պահուեցաւ եւ քաղաքներէ որ ես քիպուածով միայն իմացայ :

Այս գէպքը, սակայն, եւ այնպէս, ապագային համար վրդովիչ նշան մըն է : Ինչ պիտի պատահի եթէ երբէք ճարտարական բանակը յաղթուի :

Բայց սա ալ խոստովանել պէտք է թէ ոստիկանութեան ուժը եւ անոր ազդեցութիւնը՝ զոր ունի իբր Միթա- տոյի կամքին ներկայացուցիչը, չեն ձգեր որ միշտ այդպէս խոտովութիւն- ներ ըլլան ու երկար տեսն :

Վլադիմիր Թօքիօյն այնչափ սկար ըլլալով հանդերձ, անպատի- կերպով ճարտարական ծովին մէջ պտը- տիլը նշանակելի է : Ես համաձայն չեմ մալոյն եւ ճարտարական Ժողո- վուրդին այն կարծիքին թէ յանցանքը իրենց ծովակալներուն եղած ըլլայ :

Ճարտարութիւնը այն է որ ճարտն- ցիք իրենց բոլոր նաւերուն պէտք ու- նին Թօքի Սթրուրն ուս նաւատոր- մը զսպիւռ համար, այդ բերդաքա- ղաքը այսօր կատարելապէս պաշարու- մէ զերծ է ծովէն :

Ես համազուած եմ որ կըսէ Թաւ ի թղթակցը, Ռուսները փոքրիկ յաջո- ղութեամբ մը կրնան ծովին տիրապե- տութիւնը ձեռք անցնել : Զիմ հոս- կընար թէ ինչու համար Պալթիկի ստորկիւն ճարտար չըլլեր : Հոս ճարտ- նիւր մէջ ամէն ոք այդ անկարելի կը կտրծէ, եւ կըսեն թէ եթէ Պալթիկի ստորկիւն ճարտար կըլէ՝ մինչեւ ճա-

բուն հասարակը սղարակի վիճակ մը պիտի ունենայ եւ մինչեւ որ պայ Բորթի Ար- թուրը առնուած ըլլալով, յենակէս չպիտի ունենայ եւ յետին խեղճու- թեան պիտի մտնուի :

Այդ կարծիքը պիտի է : Պարթիկի սարմըը սրչափ ալ յոգնած ըլլալ եւ- կար ճամբորդութենէ, կրկին աւելի լաւ վիճակի մէջ պիտի ըլլայ քան ճարտարական տարմըը որ եօթը տարիս կրի մղած է :

Վերջապէս Ռուս տորմըը իրեն միշտ տրամադրելի յենարան պիտի ունենայ վարարկութեամբ : որովհետեւ յայտնի է թէ այդ հաւանականացող գրաւուելէ հետո : է : Մէկ խոսքով, ես այն կար- ծիքէն եմ թէ հարկ անհրաժեշտ է Ռուսիոյ համար որ Պարթիկի հաւա- ստորը հաս ղոկէ : եթէ նոյն խոսք հաս ելուն պէս ջանքախնդիր սրբիւն- քը տրամադրելի չպիտի ըլլայ : այդ տորմըին ճամբայ ելլելու օրը ձա- րանայ մէջ վաճառականական մեծ ի- րարանցում որ պիտի ըլլայ : այլեւս ոչ ոք չպիտի համարձակի գործի ձեռ- նարկել մինչեւ որ վերջնական տր- գիւնքի մասին ապահովուի :

Վերջապէս կը հաւատամ թէ եթէ Պարթիկի հաւատարմը պայ Ռուսները վաճառականորէն ծովային տիրապետու- թիւնը ձեռք պիտի առնեն եւ այսպէ- սով մէկ հաւուածով պատերազմին վերջ պիտի տան, որովհետեւ երբ ճա- րտարական բանակը բաժնուի եւ հա- ղորդակցութենէ զտրուի, այլեւս ընդ- երկար չպիտի կրնան գիտադրել :

Եզրակացնելով, ես կարծիք կը նկա- տեմ Ռուսներու համար թէ ծովի եւ թէ ցամաքի վրայ յաղթական հան- դիսանան մօտիկ սպառաշի մը մէջ : Այս կարծիքը անշուշտ չափ յանդուգն է, բայց զայն չեմ փոխեր :

Դեռ. յմբ. — Որովհետեւ շատ թի- թեւ է :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կիւիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը Պատ- րիարքարան տեղեկագրած է թէ վիճակին մէջ եկեղեցականներու

պէտք կայ աշխարհ հունձքը շատ է իսկ մշակները նուազ են : Մտադրութիւն կայ Երուսաղէմի մէջ անգործ նստող վարդապետ- ները կիւիլիկա զրկելու :

— Նապարեկեաններու Հնձմկը կը գրէ թէ իր սեպհական թույ- թակիցէն ստացած լուսին հա- մեմատ, Յունիս 26 ին Հնչակեան զինատար խումբը Պալատի տի գաւառին մէջ ընդհարում մըն է ունեցեր այսպէս :

«Մինչդեռ խումբն ին սրբազան պարտականութեան դիտակից ստալ է ընթանում գէպի հայրենիքի խորքը, յանկարծ չըջապատում է իրենից քաղվ մի քանի ծառիկակ ուղղակ աւե- լի գեղնով քրդերու : Լուսաբացին սկսում է կռուել, որի միջոցին մեր քաջերը շնորհիւ իրենց տնտեսի եւ ապահով դիրքի՝ առանց ու եւ կո- րուստ ունենալու՝ փոքուր ցուղ եւն ճալլն ու ջընտնուն, որը կէսօրին խառն ի իս ոք եւ վայրի ի անկար- գութեամբ վախճում է կռիւ ապարէ- ղը թողնելով մեր քաջերին : Ահա- հետեւ Հնչակեան յաղթական խումբը մինչեւ երեկոյ հադիստ աւելելով շարունակում է իր ճանապարհը գե- պի » :

Վերի մէկ քանի տողերը մենք ստորագրած ենք, որոնք մեզ յոյն գիւցաղները պիտեանց ա- ռասպէնները կը յիշեցնեն :

— Տ. Մկրտիչ փոթիւղականի որդին պիտեան Մարտէլի Լի- սիէն վիճակացոյցներու բաշխը- ման առթիւ ստացած է գերըն տիր մրցանակը փիլիսոփայու- թեան ճիւղին մէջ :

ՊԱՊԱՏԱՂ Ի Թալ. Խորհուրդը կը տեղեկացնէ մեզ թէ իրենց նորածին մանուկները ուսմէն քահանաներու մկրտել տուող երբեմն հայեր՝ որոնց մասին զը- րած էինք մեր 52 թիւով մօտա- կայ գիւղերու մէջ կը ընտելին :

Իսկ Պապատալ քաղաքը միշտ իր հայ քահանան ունեցած է :

Այս առթիւ աւելորդ է կար- ծենք յիշեցնել նոյն թալ. խոր- հորդոյ թէ հարկ է քահանային վրայ պարտք դնել որ տարւոյն մէջ քանի մը անգամ գիւղերը ընտելող հայ ընտանիքները այ- ցելէ, անոնց հոգեւոր պէտքերը մատակարարելու եւ ազգային զգացումը ներշնչելու համար : որպէս զի այն տեսակ ցաւալի դէպքեր չը կրկնուին եւ գիւղա- ընտել ազգայինները հայութենէ չուժանան ու չը կորսուին :

— Հայ-հռոմէականաց եղիպտոսի առաջնորդ Տ. Պողոս եպիսկոպոս Սապաղեանի Կ. Պօլսոյ Պատրի- արք ընտրուած ըլլալը մեր հա- խորք թիւի հեռագրական բաժ- նին մէջ ծանուցած էին : Ինչպէս մեզ կը հաւատաւոր, ն Սրբալ- նութիւնը թէ եւ ուսեւոլ ու լեզ ուսողէս մէկը չէ, բայց հանրային գործերէ հասկցող եւ բարի տրա- մադրութիւններով օժտուած ծե- րուին մըն է : Պօլս կան թեր- թերը թէպէտ եւ, լատ իրենց բարի սաղարթեան, շողքարդու- թիւններէ զատ անոր բերին մէջ քանի մը օտար լեզուներ ալ գրած են, սակայն ճշմար- տութիւնը այն է որ Տ. Սապաղ- եան միայն Արարելէն գիտէ ու հին հայերէն ու թուրքերէն կը հասկնայ եւ իր մեծ առաւելու- թիւնը կը մնայ ժառանգական հարստութիւնը :

— Տ. Եղիշէ եպիսկ Գուրեան Զմիւռնիոյ առաջնորդ ընտրուած է : Այս եկեղեցականին ուսման եւ գիտական ճիւղերու մէջ ու- նեցած հմտութիւնը եւ այդ շնոր- հիւ Արմաշի Դպրատանցին մէջ խիստ ուրդիւնաւոր պաշտօնավա-

րութիւնը ցոյց տուին թէ ինք գերադանցապէս այդ պաշտօնին մարդնէ եւ ճիշտ յարմարագոյնը չէր կարելի գտնել : մինչդեռ այդ եպիսկոպոսին առաջնորդական պաշտօնի մը համար յարմարու- թիւն ունեցած ըլլալը վիճելի է : ուստի ինչ հարկ կար ծանօթ օգտակարութիւնը անձանթիւն հետ փոխելու : Զմիւռնիոյ առաջ- նորդութեան համար կարելի էր ծանօթ յարմարութիւններ ունե- ցող ուրիշ մէկը գտնել, երբ Դպրութեանին համար ապին գրեթէ չէ կարելի Գուրեանի յատկութիւններով օժտուած մէ- կը գտնել :

ՄԱՆՁՆԱԿԱՆ Ի Հայոց հովիւ ընտրուած է Զմիւռնիէյ Տ. Յա- րութիւն քահանան :

ՊՈԼՍՈՅ Խառ գիւղի Գալիանան Որբանոցին շինութիւնը մէկ ա- միսէ կ'ըլանայ : Եւնքը սկսուե- լէ յետոյ բաւական թիւով ազ- գայիններ կոկիկ գումարներ նուիրած են շինութեան ծախ- քին սատարելու համար

ՐԱՅ ՆԱՄԱԿ

Զը վճարող քաժանորդներուն

Յիւլիոյ Պ. Արշակ Խորիկեան Կրպ. Զա- քարեան . Ա. Մինասեան . ՍԼԻՎԷՆ — Յարութիւն Պողոսեան, Յարութիւն Թօռուեան : ԴԻՒԼԵՐԸ — Յովհաննէս Յարութիւնեան Պօսնա , Հ. Նշան Յովհաննէսեան Գորա Մանուկար . Մովսէս Հովարձուեան Բըթըրազը . Ղազարոս Պողոսեան Գորա Էսէս . Յարութիւն Եղիազարեան Օմուր . Յովհաննէս Զօրպանեան Եւթէմէթի :

Պարտենէր

Հաճեցէք ձեր պարտքը վճարելով, տարիներով լրագիր ստանալ վճարե- ու խոստումով ու յետոյ խաբարել

ՆԵՐՍԵՍ ԱՅՏԱՐԱԿԵՑԻ

(Սրտաւարտած ՌԱԶՄԱՎԷՊ հանդէսէ)

Նոյնպէս կարգադրած էի, որ որքան տնտեսա- տանիք, մասնատանիք եւ գնեւտանիք միարանե- րի եւ ծառայողներին սեղանին միտ, բրինձ, իւղ, պանիր, արագ, գինի եւ այլ նիւթեղէն տրուի, բոլորը չափով եւ կշիռով լինի : բոլորի համար ժապաւինեալ տուածներն էի առել իւրաքանչիւր օրուայ մօտաքը եւ ծախսը գրելու : Նոյնպէս վիճա- րանի առանձին ծախսերի եւ հիւրանոցի ծախսե- րի տուածներն էի առել, որ ի կորուստ չլիսանն Աթոռի կարգով թիւնն : Մի ալ կաթողիկոս որ լինել էջմիածնի բարձրութեանը ցանկացող՝ մեծ գոհունակութիւն պիտի յայտնէր իմ գրած կարգե- րի համար : բայց Եփրեմայ ազգային չէր, նկա- տում էի եւ լսում, որ եթէ կաթողիկոսին եւ նորա վեհաբանին մերձաւոր հոգեւորականներն բոլորն ընդդէմ են իմ գրած կարգին : Ըստ որում նորանց ցանկութիւնն էր, որ կառավարութիւնն իրանց ձեռքում լինի . եւ անհաշիւ ծախսեւ, իւ- ացնեն, իրանց ազգականներին : Կաթողիկոսն առ երես ինձ հետ մօտեմբար էր, բայց սրտանց ոչ : Իմ գրութիւնը ծանր էր : էջմիածնում միալն այ-

նուհետեւ վաճառք էր, մի կողմից կաթողի- կոսի անհաճութիւն եւ նորա չըջապատողներին հա- խանձը գէպի ինձ, միւս կողմից Երեւանի Սր- քաբի ինձ վերայ ունեցած կասկածը, թէ ես Պար- սից տէրութեան գաւաճան եւ Ռուսաց անձնուէր եմ, լաւ բան չէին խոտանում : ուստի ես ինքս խնդրեցի կաթողիկոսից Թիֆլիսի առաջնորդութիւնն (այն ժամանակ թափուր էր) : Նա ուրախու- թեամբ համաձայնեց . եւ երբ աւագ լուսարարից առաջնորդաւորից հայկականպատկան զգեստ ուղեցի եւ նա գնացել յայտնել էր, թէ Ներսէսն այս ինչ թագն, այս ինչ հմիւրորդն եւ այլ ուղղում է տա ներու : ինչ էք հրամայում, Եփրեմը պատասխանել էր : «Ինչ որ ուղղում է տուէք, տուէք, ռատ ա- րէք նորան իմ գլխից » : Եւ երբ ստացայ ուղած զգեստը, առաջնորդութեան կոնդակն . եւ իւր հայ- րապետական օրհնութիւնը՝ ձի հեծայ եւ ճանապարհ ընկայ : Եւ զեռ Հռիփսիմէի վանքը չի հասած՝ կա- թողիկոսը հարցրել էր : «Ինչո՞ք Ներսէսը » : «Ինչո՞ք ասելէին : Նա թիկնուել իր գիւնտի վերայ եւ ա- սել : « Օրհայ, անշախ պրծանք նորանից . այ- սուհետեւ ազատ համարձակ իմ կաթողիկոսութեան իշխանութիւնը գործ կը գնիմ : Այդ նորա (իմ) գրած պրնապաւրական (բռնակալ) բոլոր կարգերը վեր ա- ուէք (կշիռները, չափերը, տուածները) » : Եւ նը- շանակուեցի Թիֆլիզի առաջնորդ 1814 թուին : Իմ առաջնորդութեան միջոցին կովկասի կուսակալն էր գնեւտալ Ըստիչեւ, շատ բարի բնաւորութեան տէր

անձն : մենք չուսով մոտեմբար միմեանց հետ : Սա մի օր հարցրեց ինձ թէ ինչ շքանշան կ'առնեաք բերել տամ ձեզ համար . եւ պատասխանեցի, թէ ինչպիսի ասխարի՝ եւ չգիտեմ : ինչ որ գուք արժան կը դատէք : նա ասաց . վերաբի խաչ բերել տամ, Ռուսաստանում կայսրը մետրապօլիտներին է պար- գեւատրում վեղարի խաչով : Չանցաւ շատ միջոց . 1816 թուին էր . պոչտից բերեցին մեծ իմ անուա- նս . բաց չարի ծրարը . վնացի կուսակալի մօտ եւ ասացի . այս ծրարը պոչտից ինձ բերեցին : չգի- տեմ ինչ է . բայց ես իմացել էի ինչ լինելը : հա- տկացայ, որ նորան փոխում են, այդ պատճառով ուղղակի ծրարն իմ անուանն էին ուղարկել : Նա շատ ուրախացաւ, երբ տեսաւ աղանձաբայ վեղա- րի խաչն եւ կայսեր հրովարտակը . իսկոյն կան- չեց իր կնոջը եւ իւր ներկայութեանը կարել տուաւ խաչը վեղարիս վերայ, եւ ինքն էլ տաց . թէ ինձ փոխադրել են, այդ է պատճառն, որ ուղղա- կի Զեր անուանով են ուղարկել : չփազանց ուրախ եմ, որ Զեր արժանաւոր ձախատին իմ առաջար- կութեամբ կայսերական այս առանձնաշնորհ պար- գեւը տեսայ : Ըստիչեւից յետոյ կուսակալն նշա- նակեցին Եմիւրովին մեծ արածնութիւններով :

(Շարունակելի)

ու չը վճարել ամօթ է, ազգային թեր-
թի մը գոյութեան գէժ պատգամ է,
թերթ մը որ ամենայն կանանաւորու-
թեամբ անընդհատ կը հրատարա-
կուի օրը օրին, բաժանորդներուն ա-
ռանց ու է գտնուելուն տեղի
տալու, թերթ մը վերջապէս
որ միայն ու միայն իր բաժնեկիցիները
եւ իր խմբագրին հաստատութեան
բը կապրի ու պիտի ապրի ընդ եր-
կար:

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Վերջին տարեկան արժեքներն պիտի
թելեկրաֆիկ իւրեր, Մ. Ա. Բերկա-
նըն տոնանմանը Իզմիրէ միւթե-
վէտերէն հարեքէթ իմիջ տիրո:
Մէղքիւր տոնանմանը թիւրք
սուլթանը կէտեղծելով մէկ տող
բուստան տողը երկէն մէկէն
իշխն օրմալուպ, Ա. Բերկա տեղ-
լէթիւն հիմալեոյի արժեքներն
պուլընան մէքթեպլէր վէթա
պաւլըր մէքթեպլէն տոյը
օրմալը տըր. զիւրա պու խուսու-
սութ չիւն Պապը Ալի վէ Ամ-
բիկա էլիսի պէյնիտէ պիր
գաչ սէնէտէն պէրու միւնադա-
ւար ճէրէյան էլէմէքտէ իտի:
— Սոն վաղը թարա Պապը
Ալի Բուս Բաթրիք հանէսին
պապը իմիջիւրէն լալվ իմ-
մէկէ չըգըշմըշ տըր: Պու սէպէպ-
լէ Բաթրիք հանէ շէտիա պիր
բրթեպլէնամէ գալէմէ արմալուս
տըր: Էլէր պու տէֆա տալի
սէմէրէսիզ գալըր իւն, Բաթրիք-
հանէ պիւթիւն Բուս քիլիսէլէ-
րինի գաթաւաճազ Բմըշ:
— Պապը Ալի մալիյէ սանուր
զընըն արարըընը սէպէպ թու-
թարազ, Մաքթիւնիա էնէպի
ժանտարմա զապիթլէրինին ար-
թըրըլմազ թէքլիֆի Բէտտ իմ-
տի. ֆազաթ Աւտորիա վէ Բուս-
իա հէր հալտէ Բէնի գապիթլէր
Եօլլալաճազը Բմըշ պէյան իտէ-
յօրար:
— Մաքթիւնիա տա գոնալուս-
ւար միւթեթիւ շիւրի բաշնըն
նաւահաթընա գուլազ էնրմէ-
յուպ, պիւր մուհաֆազա շէհիւր-
լէրտէն տըշարը չըգաղաղա օլ-
աւըլարընտան, Պապը Ալի յու-
լիս 21 տէ պիր սիրքիւլէր նօթա
իւն շոնսօ, ոսլարա թիւրք հիւ-
քիւմէթիւնին նաւահաթընարընը
տիրէլէք իշիւն էմի վէթիւմէսի-
նի էլիլէրէ Բէնա իմիջ, վէ
պու միւնաթիպէթլէ պուլկար
շէթալարըն պիր գոնալուս տա-
լա աշըրիւնալա նիլէթլի օլտըգ-
լարընը պիւթիւրիւ տիր:
Պիթլիս վալիսի Սթանպուլ
թիւրք հիւքիւմէթիւն պիր թէ-
լէկրաֆ վիւրուպ, Էքի թօք թա-
գըմլարը թէսլիւ արմազ իշիւն
Մուշտան կէլէն պիր ասքէր պէ-
լիւլի Բրատի նաւ քէսիւն Էնա-
գընընտան կէլէր Էքէն, Էրմէ-
նիլէր հիւնուս իտէրէք, ասքէր-
լէրտէն 12 քիլի գալմ իմտիւր-
տէն վէ քէսիւ արմէլ վէրտիւր-
տէն սօնրա շէթա Ալիսանա տող-
բու գաշմըշ:

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Ե Պ Ե

Բէթէրապուրկտան Մաքէնէ ի-
շար օլընուրընա պիւնէն, ժե-
նէրալ Գուրօքիւնի գոմանտար
իլէ 200,000 ճարտըրար ժէնէ-
րալ Գուրօքիւնի թաշթըր
գոմանտարնտա պուլընան Բուս
օրտուսը իլէ վուրաշմալա պաշ-
լամըշլար, Իշպու միւնաթէմէնի
սէմէրէսի իլէ մուհաթէպլէն
նէթիճէսի անլաշըրաճազ տըր:
— Պերմէվիա վէտէմօթի
նաւ իւս կաղէթաւընըն Լիւս-
Եանկտան արարըլ մալիւմաթ
իւրէ, ալըն 20, 21 վէ 22 սինտէ
Հօնճիւմէն Եազըն շէտիա պիր
միւնաթէմէ վազու պուլմուշ:
ճարտըրար պիր գաչ տէֆա
Բուսարըն իւքէրինէ հիւնուս
իմիջլէր, ֆազաթ Բուսարըն
թօք արթէլիտէն 10-13 պիւն քի-
շի թէլէֆ օլմուշար, սօնրա Բուս-
լար կէրի շէքիւլազ, գալմ մէվ-
գըլար թաթտուար, պուլարըն
թէլէֆիւթը ճարտըրար գաթա
օլմալըշ:
— Գուրօքիւնի զալըր կէ-
րի շէքիւլմէսի իշիւն ամիւրալ
Ալէքսիւվ էմիւր վէրմիշ տիր:
Չար տալի ալըն էմիւր վէրմիշ:
— Պերմէնտէ շալանը Էմիւր-
լէթ տաթրէտէն իշիւթիւթի իւր-
րէ, Բուսար Էնէմիլլէթլի պիր
ֆիթուհաթ էլտէ իմիջլէրինտէ,
Իմէրաթըր վիլհէլմ Էքի մու-
հարիւր տէվլէթլէր պէյնիտէ
միւնաթէն իշիւն թէվաթիւթ ի-
տէճէք իմիջ:
— Լօնտօն 25 յուլիս — Ժէնէրալ
Օպուլըն օրտուսը ժէնէրալ Գու-
րօքիւնի իլէ վուրաշմալա
օլմալըն, ճարտըրարըն գալվէ-
թի զիյաթէ օլտըրը ճիհէթլէ Գու-
րօքիւնի կէրի շէքիւլմէսի
մէքալուր օլմաճազ Բմըշ: Ժէնէ-
րալ Գուրօքիւնի իտէ իւշ ֆրօզա
ասքէրլէ Գուրօքիւնի արդա
ճիհէթլէն իլէրլէմէքտէ տիր:
(անըն գաշտաղա Եօլընը թաթ-
մազ իշիւն): Լիւս-Եանկտա պու-
լընան լէվալիմաթը հարպիլէ-
նին պէսիւք գըմըր Մուքտէնէ
նալլ իտիլիյօր:
— Պերմիւն 25 յուլիս — Բօրթ
Արթուր գոմանտանը ժէնէրալ
Շոնսէլ Չարա արթիտէքի թէլէ-
կըրաթը վէրմիշ օլտըրը Բէթէր-
ապուրկտան պիւթիւրիւյօր: Ալըն
13, 14 վէ 15 ինտէ ճարտըրար-
ըն պիւլիւմ գալէյէ գալըր պիւ-
թիւն հիւնուսարընը կէրի սիւր-
տիւր: Տիւլմանըն թէլէֆիւթը
Էքի չօզ օլտու: Ասքէրլէրին
իւսհէլի ֆէվզէլտէ տիր: Պիլիւմ
թէլէֆիւթըլը 1500 ասքէր վէ
40 գալթ: ճարտըրարըն թէ-
լէֆիւթը 10,000 թաշմին օլը-
նըյօր:
— Ալըն 23 ինտէ ճարտըրար
թէքրար կէրի սիւրիւթիւլէր վէ
Ենէիտէն 10,000 քիլի թէլէֆիւ-
թըլարը օլտու:
— Լօնտօն 25 յուլիս — Պուրա-

տա զանն օլընուրը իւրէ, ճա-
րտըրար Մուքտէնէ Եանաշիւ-
լարընտա Չիւն ժէնէրալ Մա գո-
մանտար արթընտա պուլման
60,000 ասքէրլէ մանշարիւրա
կիւրալ Մուքտէն շէհիւնի զալթ
ու իշպալ իտէճէք իմիջ:

Տ Ա Խ Ի Լ Ի Է

Բուսալուզ լիւթա մաքէմէսի
(Օգրումի Սըթ) իճրա մէմուր-
լարընտան Պօթլ պուլնտան ալ-
տէմ 30,000 ֆր. զիւմէթիւնէ կէ-
շիւրէք գաշմըշ օլմալըն, պու
տէֆա Բուսանիա հիւքիւմէթի
մէքալուր թաթմալ Բուսալուզ
պուլիւր հիւքիւմէթիւն թէսլիւ
իմիջ տիր:
— Տիւն վարնանըն թիւրքլէր-
տէն թէսլիւմ արընմանըն կիւ-
նիւ օլմալըն պէլէտիլէ մէյ-
տանընտա Ենէլիլլէքլէր իլէ պիր
քէմէր տօնաթըրմըշ Էտը իտէ
այնը Բուսանի իճրա օլընուրը
Էնաթտէ հալիտէն Բէք ալլարը
հալըր պուլընտը: վէ ազալմ ի-
տէ Չարապօթա Եանիւնին մէյ-
լանէ գաթուսը պէլէտիլէ տաթ-
իւսինտէն զիյաթէ թէնվիւր օլըն-
մըշ Էտը:

ՍՕՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԱՐ

Լօնտօն 25 յուլիս — Վէլթըր
րն վաշիւթիւթիւնտան իշարը իւր-
րէ, իտարիճիլէ միւսթէշարը
Մ. Հէյ Ամբիկա հիւքիւմէթի-
նին սապըր պիւթմիշ օլտըրընը
թիւրք էլիլիւնէ պէյան իմիջ:
Սթանպուլ 56 յուլիս — Մ. Ա-
մբիկա սէֆարէթիւն տաթիւ-
սինտէ Բէվալլէթ օլընուրընտ
պիւնտէն, պիր թալըմ մէքէլէ-
լէրտէն տալար Պապը Ալիյէ օլը-
նան միւնաթաթլար վաթար
իւրաթընա օլարազ սէմէրէսիզ
գալմըշ տըրլար: Պու սէպէպլէ
էլիլ թիւրք հիւքիւմէթի ի-
լէ մալապէրաթը գալթ իմիջ
օլտըրընտան Բէրշէպէ կիւ-
նիւնտէն պէրու մալապէրաթ
տողրուտան տողրու վաշիլիթօն
վէ Պապը Ալի պէյնիտէ ճէրէ-
յան իմիջքտէ տիր:
ԼՕՆՏՈՆ իւթիճվապա ճէվապէն
վիւքիւր Բէյիւպ Մ. Պաթուր
«Նալա Գօմանտանը» նաւ վար-
օրըն Բուսարտան պաթըրըմա-
սը հազարը ատտ իտէրէք, Ին-
կիլիէրա հիւքիւմէթի էվլէլի
շէտիա իտաթընը թէպուլ իմ-
մէքէլիւնի պէյան իմիջ:
Սթանպուլ — Թիւրք տէվաթիւն-
տէ կէլէն էֆէրա կէրէ, Պիւթ-
լիս վէ Էրըրուս վիւլլէթլէրին-
տէ Էրմէնի իւթիւլալ Ամբիկա
թարաթընտան հիւսյէ օլընմազ-
տա Էմըշ: (Կէտա)
Բիւթիշ 26 յուլիս — Լօնտօնտան
«Մաթէն» է իշար օլընուրը իւր-
րէ, սոն տէֆա Բօրթ Ա թալա
գալըր հիւնուս 5 սաթ տէվալմ

Իմիջ:
Ալըն վաթըրթտա տէնիզ միւ-
սաթէմէսինտէ պիր ճարտէ վէ
պիր իւս գրապէթըր ալըր
սուրէթտէ խաւարտիտէ օլարազ
կէրի շէքիւլմիշլէ:
Թօթիւ Բուսար պիր թօք
վարօրընը ճարտըրար էլիլէնը
տիւշիւմէմէք իշիւն հալալա արթ-
ալար:
ԼՕՆՏՈՆ — Բօրթ Արթուրտան
գաշմըշ օլան Բուսարըն Բէվալլէ-
թի իւրէ, ճարտըրար Գուրտ
տալընըն իւթիւթէրալարընը
արթըրտան սօնրա օրտա մէվ-
գըլարընը թալվիլլէ իմիջքտէ
վէ գալտէն պիր վէսթ իրազ
պուլընմազտա Էմըշլար:

ԹԻԻՃԱՐԻՑԷ

Վ. Ռ. Ռ. Ռ.	յուլիս 28
Չիւնիլ:	
Պիւթիւթ	
Վալիս	54 63 իւլ. 9. 70 / 11. 80
Արապա	52-62 իւլ. 9. 53 / 13
Արալ	
Վալիս 100 քիւ	9-9. 20
Նոր	10 80-11
Արապա 12 45 իւլ.	5. 60 / 6
Եմիլիւթարապա 33/36 իւլ.	5. 40 / 5. 60
Վալիս 100 քիւ	12-12. 10
Չիւնիլիւթ	100 քիւ - 20/21
Արապա 100 քիւ	
Տիւրք արապա	7. — 7. 40
Կիւլիւթ արապա 55-60 իւլ.	9. 80 / 11
Միւթիւթ Վալիս	8. 40 / 8. 50
Չիւնիլիւթ արապա	8. — 8. 20
«	Վալիս 7. — 7. 40
Կիւնիւթ 10-15 Վալիս վէ	250 300
արապա կէլմէքտէ	Վալիս մուսթէլէսի
նաթօլէտ 20 ֆր.	արապա մուսթէլէսի
նաթօլէտ 20 80	
ՍՈՐՈՒՅԻՑԷ	
նաթօլէտ 20 65 ֆրանք	
Սոմ. իւրար 22, 85 արթուս ֆրանք	
Պ. Գ. Ա. Ի. ՑԷ	
Վարնա Բիւսարտա պաղապէյէ	
մալիլին պու կիւնիլ ֆիլաթը, արթուս	
ֆրանք իլէ:	
Գ. Ա. Չ. Վ.	1,80 / 2, —
Շէֆէր նէպէ	64
Շէֆէր (Վալիս) սանարը	33-33. 50
Բիւթիւթ Բիւթիւթ չալալ	41, —
» ճարտ	38,
» Ինկիլիլ	25. 50
» Բիւթիւթ	51
Կիւլ. սանարը	8. 40
Չիւնիլիւթ Եալը քիւ	80-90
Գ. Ո. Բ. Ո. Ի. Վ. Վ.	23

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

ՀԱՅԻ ԲԱՆԱԲՈ ՊԻՏԵՉ ԲԻԿԱ
Ի ՆՊԱՍՏ
Տէր Լ. Տիկին Բակոբեանի
«ՆԱՏԷԺՏԱ» Խոսքը վաղը կը լիկոյ
միւս. պարտաւորութեամբ պիտի ներ-
կայանէ:
ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻԹԷ
ԿԸ ՅԱՂԹՈՒԻ
Բաւարալալ 9 արար

Одговорникъ А. Крѣтѣянъ
печатица «Вѣстникъ» — Варна.